

Kildeavskrifter på www.slektshistorielaget.no

Bruk av databaser merket med grønn kule

Installasjon- og bruksanvisning – på Windows PC med Microsoft Edge nettleser

NB - Oppdatering november 2024

For å bruke databasene må man heretter bruke <https://slektshistorielaget.no> i adressefeltet i Edge, ikke <http://> – merk **S**. De som allerede bruker databasene må endre dette i oppsettet av Java som beskrevet i punkt 1.d nedenfor.

Når du prøver å åpne en database kan du få en feilmelding om at «Applikasjonen er blokkert», der det nederst står at du kjører en utdatert versjon av Java. Dette gjelder kanskje bare for de nyeste versjonene av Java? Hvis, **og bare hvis**, du får feilmeldingen, må du oppgradere til nyeste versjon av Java. Hvis du etter å ha fått feilmeldingen i Edge, får varsler om at det har kommet en ny versjon av Java – trykk «Update» hvis du ser en slik knapp.

Nødløsningen for å oppgradere er å avinstallere Java og installere Java på nytt, se nedenfor. Lukk Edge før du kjører installasjonsprogrammet for Java. Programmet brukes både for avinstallering og ny innstallering. Når innstalleringen er ferdig, er det mulig at du må legge inn «<https://slektshistorielaget.no>», se punkt 1.c-d-e nedenfor. Ta gjerne kontakt hvis det ikke går.

Hvorfor er databasene nyttige?

Databasene med kildeavskrifter finner du under Kilder på www.slektshistorielaget.no. Velg kommune, og så f.eks kirkebøker.

Databasene med grønn kule kan brukes til å søke i våre avskrifter som ikke ligger på Digitalarkivet, pr. dags dato f. eks. kirkebøker for Biri, 1875 folketelling Snertingdal, register over utvandrere fra Gjøvik kommune, kirkegårdsprotokoller, ansattliste ved Raufoss Ammunisjonsfabrikk, gravsteiner i Nordre Land, og flere avskrifter som kun ligger på slektshistorielaget.no.

Mange andre databaser med grønn kule ligger også på Digitalarkivet, men vi mener at vår løsning med grønn kule (som vi laget 7 år før vi startet å sende avskrifter til DA) er mer effektiv og brukervennlig, og gir muligheter for søk som ikke er mulig på Digitalarkivet (man kan f.eks søke etter et ord, eller del av ord, i alle felt i avskriften ved å skrive inn ordet en gang, noe som kan kombineres med søk (Ctrl-F) i Edge for å finne fram i søkeresultatet¹).

Vår løsning bruker en gratis programvare som kalles Java, som var populær tidligere.

Her er et eksempel på hvordan en slik database vises:

¹ Noen ganger slutter Ctrl-F å virke, dvs. den søker i feil del av skjermen. Last da inn databasen på nytt, og merk evt. noe i søkeresultatet før bruk av Ctrl-F.

Døpte i Vardal 1748-76

Gjøvik kilder

Rolle: Fornavn: Etternavn: Bosted: Far fornavn: Make fornavn: Alle kolonner:

277	1752	Far			Christen		Skarkerudst.	M				
285	1752	Barn			Anne		Nogensted??	K	Peder			0
285	1752	Far			Peder		Nogensted??	M				
285	1752	Fadder			Skolemester	Ole		M				
293	1752	Fadder			Skolemester	Elling		M				
300	1752	Fadder			Skolemester	Elling		M				
311	1752	Fadder	Gift		Christen		Skarkerud	M				

År	Rolle	Sivilstand	Stilling/ yrke	Fornavn	Etternavn	Bosted	Kjønn	Far fornavn	Make fornavn	Født
----	-------	------------	-------------------	---------	-----------	--------	-------	----------------	-----------------	------

Hvis søkefeltene øverst, dvs. Rolle, Fornavn, osv. ikke vises er det noe galt. Enten er ikke Java installert, eller det er noe galt med installasjonen av Java eller konfigureringen. Da vises ofte ett grått felt istedenfor søkefeltene, kanskje med et lite rødt kryss, og man kan få feilmeldinger.

Databasene med grønn kule kan kun brukes på Windows PC, og i nettleseren **Microsoft Edge**. Denne løsningen skal virke til 2027.

Installasjonen er delt i to, installasjon og konfigurerings av Java programvare, og konfigurerings i Edge.

Vi vet at banker anbefaler at man fjerner Java programvare fra PCer, men bankene bryr seg lite om at Java er nyttig til annet enn å bruke banken. Løsningen nedenfor har kjørt i 24 år uten problemer, og hindrer at filer som bruker Java kan lastes ned fra andre web-sider en slektshistorielaget.no, med mindre man selv aktivt legger de inn.

1. Installasjon og konfigurerings av Java

- a. Nedlasting av installasjonsprogram for Java **32-bit** - ikke 64-bit.
Gå til <https://www.java.com/en/download/manual.jsp> og velg **Windows Offline (ikke Windows Offline (64-bit))**. Da lastes installasjonsprogram ned, og havner i Nedlastings-mappa for nettleseren.
Fila heter pr nov 2024: jre-8u431-windows-i586 - 431 kan økes i senere versjoner.
Flytt gjerne fila til en annen mappe, og ta gjerne vare på den for evt. senere installasjon.

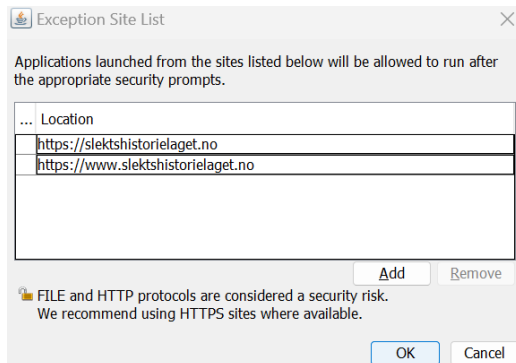
(Et alternativt sted for nedlastning av en eldre versjon av Java:
www.vshl.no/Java/JavaSetup8u261_32bit.exe fra lagets web-server. Høyreklikk på den nedlastede fila, velg egenskaper, og sjekk at filas størrelse er 2 083 464 byte.)

(Man kan ha både 32-bit og 64-bit versjonen av Java samtidig. 64-bit versjonen lastes ned ved å velge «Windows Offline (64-bit)».)

- b. Dobbeltklikk på fila for å kjøre programmet. Bruk standard plassering, og trykk OK en gang.
- c. Når programmet er installert, søk på «Java» i verktøylinjens søkefelt nederst på skjermen. Finn «**Configure Java**» og kjør programmet. Det skal nå komme opp et vindu som heter «**Java Control Panel**».
- d. Velg arkfanen «**Security**», velg så «**High**» – se bilde i pkt. e nedenfor.

Trykk **“Edit Site List”**. Legg til to web-adresser i lista: <https://slektshistorielaget.no> og <https://www.slektshistorielaget.no> ved å bruke Add-knappen. VÆR NØYE MED HVA DU

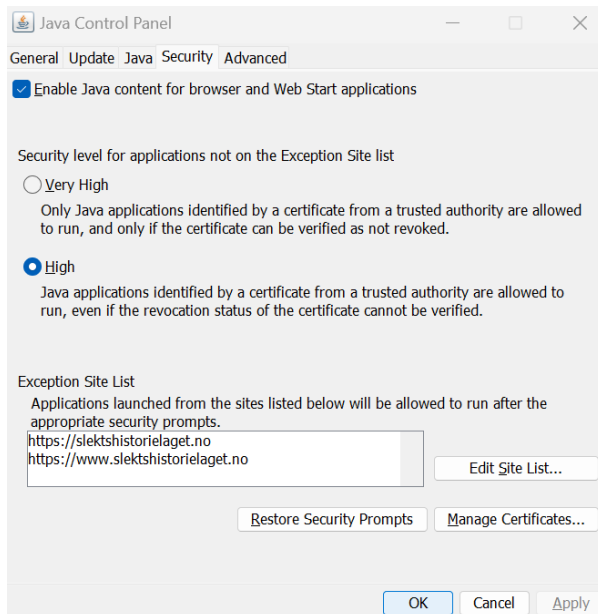
SKRIVER INN. Trykk (return) etter .no

Hvis du får problemer, så er detaljer hvordan man legge inn web-adresser finnes i punkt 4 i dette dokumentet:

[https://slektshistorielaget.no/Kilder/Bruk av kildeavskrifter som er merket med grønn kule.pdf](https://slektshistorielaget.no/Kilder/Bruk%20av%20kildeavskrifter%20som%20er%20merket%20med%20grønn%20kule.pdf))

- e. Da er konfigureringen av Java ferdig, og resultatet skal se slik ut – sjekk det:

2. Konfigurering av Microsoft Edge

Edge må konfigureres slik at den viser sider med databaser slik som den gamle nettleseren «Internet Explorer» gjorde. Det kalles å kjøre Edge i «Internett Explorer modus» (IE-modus).

- Åpne Edge og trykk på «tre prikker» (Innstillinger og mere) øverst høyre, velg Innstillinger nesten nederst i lista.
- Velg «Standard nettleser» i menyen til venstre.
- Under «Tillat at nettstedet lastes inn på nytt i Internet Explorer-modus (IE-modus)» velg «Tillat» til høyre, og trykk knapp for å starte Edge på nytt.

- d. Så finnes det to alternativer for hva som må gjøres. Det ene alternativet utelukker ikke det andre. Vi **anbefaler 1** for de som synes dette er vanskelig.
- alternativ 1 krever at man trykker på en knapp i Edge for å få fram databasens søkefelder.
 - alternativ 2 er en konfigurering som må oppdateres hver måned.

1. Legg til knappen i verktøylinja i Edge
 - i. I Edge, velg Utseende under Innstillinger som finnes ved å trykke på (knappen).
 - ii. Et stykke ned på siden kan du velge knapper som skal vises i verktøylinjen i Edge. I lista med knapper, klikk (skyv) på til høyre for «Knappen for Internet Explorer-modus (IE-modus)» slik at prikken blir blå .
 - iii. Nå skal du ha fått en blå knapp til venstre for knappen øverst-høyre i Edge.
 - iv. Hvis du kommer inn på en side der søkefelt ikke vises, trykk på knappen. Edge kjører da i «Internett Explorer modus», IE-modus. Dette må ofte gjøres nesten hver gang en database skal brukes, men ikke alltid.

Vær OBS på at denne knappen blir grå eller svart/hvit når du er i Internett Explorer modus, da brukes den til å gå ut av IE-modus.
2. Konfigurer slik at «Internett Explorer modus» automatisk velges når databasen startes.
 - i. Under «Internet Explorer-modus sider» som vises i pkt. c. over, trykk «Legg til» knappen.
 - ii. Legg til <https://slektshistorielaget.no> og <https://www.slektshistorielaget.no> OBS https ikke http (vises med en skråstrek på slutten etter at det er lagt inn).

VÆR NØYE MED STAVINGEN, SJEKK!!!

Merk at 2.ii må gjøres hver måned, det er ulempen med denne løsningen.

- e. Da skal konfigureringen være ferdig.

Du kan nå åpne en database med grønn kule for å teste. Kommer det opp søkefelt så skal alt være ok.

Det kommer kanskje opp et valg der du må klikke «Run» før feltene vises (se nedenfor), og du kan etter hvert bli bedt om å oppgradere Java (se nedenfor).

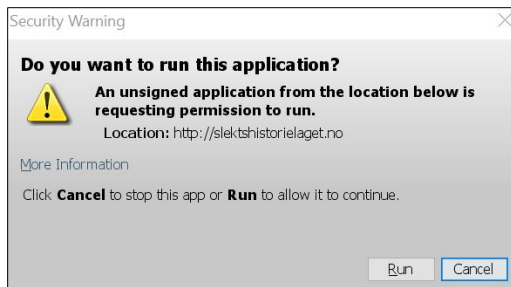
- f. Når sidene virker som de skal kommer det opp ei linje nesten øverst med en stor blå

knapp - linja kan fjernes (lukkes) med krysset til høyre på linja.

3. Bruk av databasene

Hvis feltene der du skal skrive inn hva du søker etter (søkefeltene) ikke vises, trykk på knappen i verktøylinja hvis du har valgt å følge punkt 2.d.1. og/eller gjør som i 2.d.2.

Du kan bli spurt om du vil kjøre Java, trykk Run.

Hvis du trykker Cancel vil Java slutte å virke i denne fanen i nettleseren. Lukk fanen og åpne en ny.

Om å søke i databasene:

Legg merke til at det du skriver inn (søkeordet), alltid søkes etter som en del av et ord, hvor som helst i ordet. - (I andre databaser brukes ofte stjerne i søkeordet, f.eks *søkeord* for å oppnå det samme, men stjernene trengs ikke her.) Trykker du søk uten å fylle inn noe i søkefeltene vises alle postene i avskriften.

4. NB Innstillingen «https://slektshistorielaget.no» varer i en måned, den må så bekreftes eller legges inn på nytt i Edge (ikke i Java) som følger:

Dette gjelder bare hvis du har valgt alternativ 2 i 2.d. ovenfor. Etter en måned slutter dette å virke, og du får ikke opp søkefelt i databasen.

I nyere versjoner av Edge kommer det da opp en stor blå knapp øverst i Edge som det står «Legg til igjen» på. Trykk på knappen for bruke databasene i en måned til.

Denne siden lastes ikke lenger inn i Internet Explorer-modus.

Legg til igjen

Administrer

Hvis det ikke kommer opp en slik knapp, må du gå inn og legge inn https://slektshistorielaget.no på nytt i Edge. Se over. Kopier https://slektshistorielaget før du sletter, slett, bruk «Legg til knappen» og lim inn – med kopier og lim unngås stavefeil.

Pkt. 1-4 over, bør være nok for de fleste.

Resten av dokumentet handler om hva som kan gjøres når ting ikke virker.

Gi oss beskjed hvis du har problemer som ikke løses av denne veiledningen, eller hvis det er noe i veiledningen som kan forbedres

post krøllalfa vshl.no

5. Nødløsninger for å vise en side i IE-modus:

5.1 Hvis Java virker, så kan man tvinge Edge til å åpne en side i IE-Modus. Det er to alternativer:

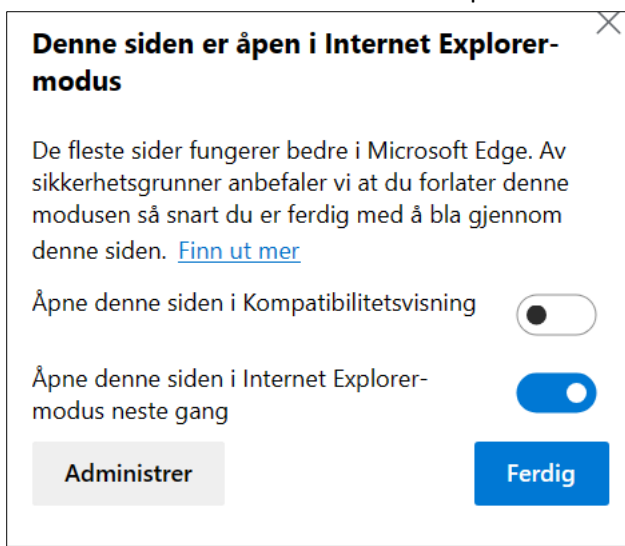
- a. Hvis «Tillat» er valgt under Standardleser i Innstillinger, men sider ikke vises i IE-modus, kan man velge «Last inn på nytt i Internet Explorer (IE-Modus)» nesten nederst i lista som vises når man trykker på knappen øverst til høyre i Edge.

5.2 Alternativt (mer effektivt), installer på verktøylinjen i Edge, som beskrevet i punkt 2.d.1 over.

6. Mulig løsning for feilretting av konfigurasjon i Edge

Hvis lista med sider som kan åpnes i IE-modus, dvs. <https://slektshistorielaget.no>, ikke er riktig:

- Til venstre (ikke høyre) for adressefeltet i Edge vises en blå «e» hvis «Tillat» er valgt under Standard nettleser i Innstillinger.
- Hvis linja med den store «Vis i Microsoft Edge» knappen ikke vises, trykk på «e»-en.
- Da vises et lite vindu «Denne siden er åpen i Internet Explorer modus»

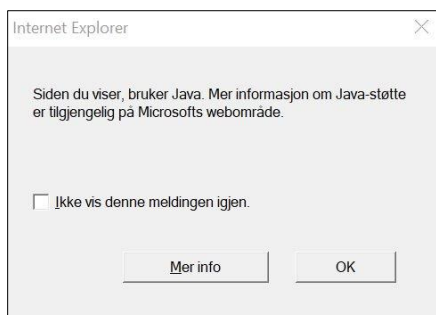

- Den nederste av to «prikker» kan trykkes på slik at den blir blå, da lastes denne ene siden inn i IE-modus neste gang. Trykk ferdig.
- Hvis man trykker «Administrer» vises siden for «Standard nettleser» i Innstillinger, der listen med «<https://slektshistorielaget.no>» etc vises.

Noen ganger hender det at man må fjerne <https://slektshistorielaget.no>, og legge det inn på nytt.

7. Mulige problemer med Java

Hvis Edge viser denne feilmeldingen:

eller hvis firkanten der søkefeltene skal vises kommer fram, men det vises et kryss øverst venstre i firkanten,

så kan det være nødvendig å installere Java på nytt – eller det er noe feil med konfigureringen av Java. Ved re-installasjon skal normalt ikke være nødvendig å konfigurere Java på nytt. HUSK Å INSTALLERE **32 BIT** VERSJONEN AV JAVA.

Problemet antas å kun skje hvis versjonen av Java som du kjører er gammel.

8. Oppdatering av Java

Av og til blir du spurt om å oppdatere Java programvaren. Du kan da svare JA, men oftest går det bra å utsette det. Ta kontakt hvis det skulle oppstå problemer.